

Največji slovenski dnevnik
v Zedinjenih državah
Velja za vse leto ... \$3.50
Za pol leta \$2.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian daily
in the United States
Issued every day except Sundays
and Legal Holidays.
50,000 Readers

Telephone: CORTLANDT 4687. Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. Telephone: CORTLANDT 4687.
NO. 178. — ŠTEV. 178. NEW YORK, WEDNESDAY, JULY 31, 1918. — SREDA, 31. JULIJA, 1918. VOLUME XXVI. — LETNIK XXVI.

RAZDELITEV HRANE

NAJVEČJA EKONOMSKA KRIZA JE ODVRNENA. — ZAVEZNIKI SO ZDAJ VARNI. — TUDI V NEMČIJI JE VEČ HRANE KOT LANSKO LETO. — AVSTRIJA TRPI POMANKANJE. — KRIZA SE JE IZPREMENILA V NAJVEČJO EKONOMSKO ZMAGO, KI SE DA PRIMERJATI Z ZMAGO NA BOJIŠČU. — AMER. TRAKTORJI.

Washington, D. C., 30. julija. Iz zadnjih poročil iz Evrope je mogoče podati natančno živilsko situacijo v Evropi.

Ta poročila pojasnjujejo pomembni čin živilskega administratorja Hooverja, ki je večeraj svojim brzojavom odvezal hotele in gospodinjstvo obljube, da se bodo držali porabe, dokler ne bo pospravljali letosnjega pridelka pšenice. To poročilo obvešča tukajšnjo vlado, da so Anglija in druge zaveznice države srečno prestale največjo zmago na bojišču.

V splošnem je položaj središč 1. marca se je nahajala Anglija v tako veliki krizi, da je obvestila Ameriko, da se more vojna uspešno nadaljevati samo v slučaju, ako se takoj pošlje 75 milijonov bušljev pšenice in velikanska množina mesa in drugih potrebščin za civilno prebivalstvo.

Nemčija je izvedela za te razmere in je pričela prvo serijo pomladanske in poletne ofenzive, utajajoč, da bo potisnila angleške trupe nazaj do obrežja, da bo zlomila Angleški odpor in da bo Anglija vsled živilske hrane morala prositi za mir.

Nemčija je dobila okoli 33 milijonov bušljev žita iz Ukrajine. Ameriška prepoved izvoza živil v nevtralne države Evrope je prisilila te države, da so posegle po svojih zalozah živine, kar je imelo za posledico, da je bil vstavljen izvoz maščob in olja iz nevtralnih držav v Nemčijo in angleški položaj je postal ekonomski faktor proti centralnim državam.

Omejitev glede hrane so zdaj odpravljene ali pa olajšane v Angliji in Franciji s pripombo, da jih ne bo treba tekom vojne več vpeljati.

Razmere glede hrane so v Nemčiji boljše kot so bile pred letom izveniške olja in maščob, katerih vedno bolj primanjkuje in Nemčija bo skorogotovo poskušala ta nedostatke nadomestiti z zeliščnim oljem.

Avstrijsko-ogrska je navezana samo na malekostoni uvoz iz Rumunske in Ukrajine in samo na tak pridelček, ki se tam prideluje. Ogrski časopisje izraža bojazan nad velikim pomankanjem hrane prihodnjega zimo.

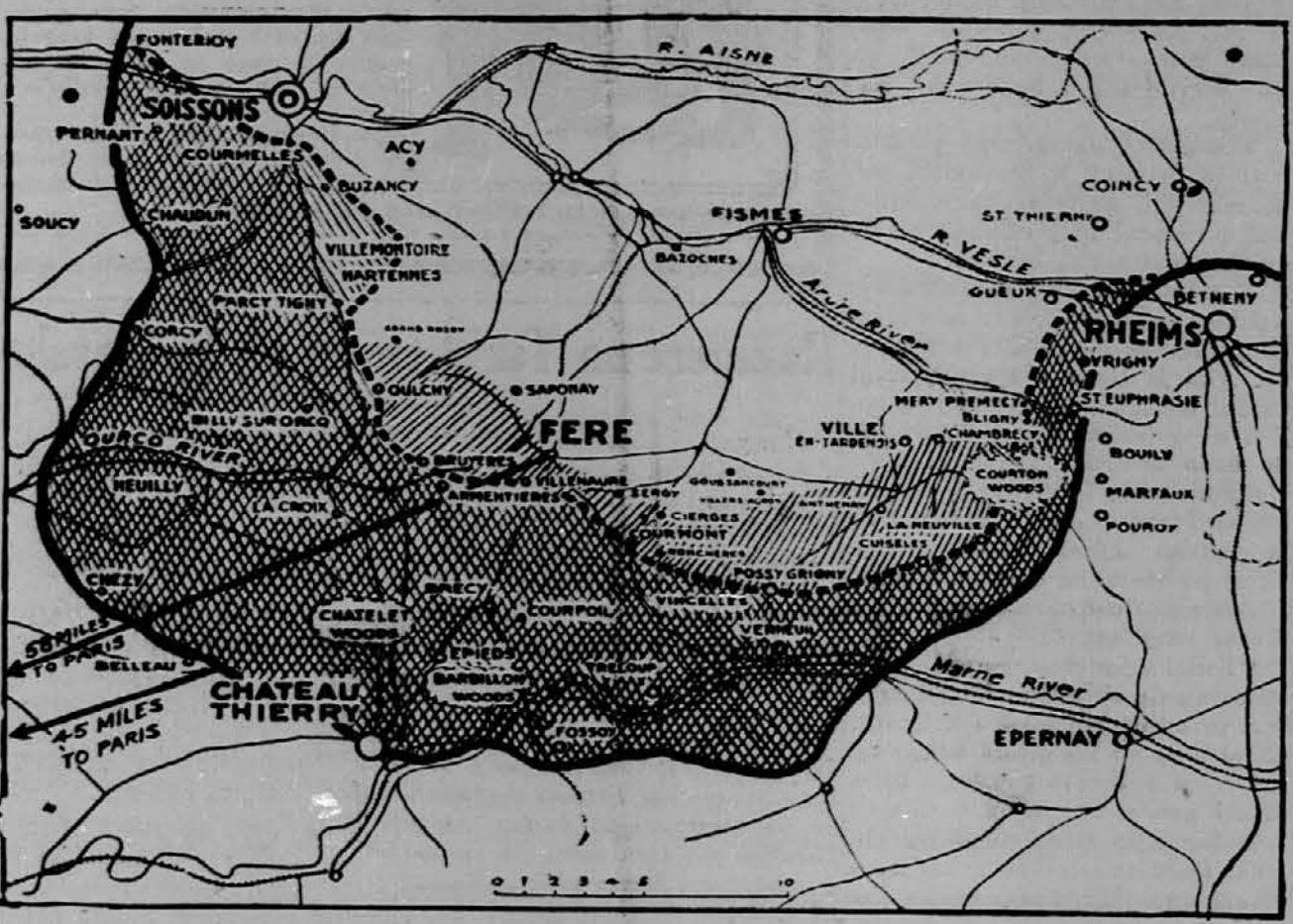
Rumunska letina je skrajno ne-ovoljna in velika suša, ki vlada po celi Nemčiji, je velika nevarnost za sadje in zelenjavo. Gose in druge ujme uničujejo pridelček Nemčije.

V Franciji ni več pomankanja hrane in cene so nizke kot že dolgo ne. Cene mesa so padle in francoski poljedelski minister je zbral dovolj živeža, da se bodo mogli odpraviti dnevi brez mesa kadarkoli se poljubi.

Veliko ozemlja v Angliji, Franciji in Italiji se je obdelalo z ameriški traktorji in dosegel se je mnogo večji uspeh, kot pa je kadarkoli vlada pričakovala.

Pa četudi so ta poročila razveseljiva, ne bodo odredbe glede uporabe živil v tej deželi še odpravljene. Danes se je objavilo v državnem departmentu, da mora Zdržene države, kakor tudi zavezniki nakopiti preostanek letošnjega pridelka in ga shraniti, da se zavarujejo proti suši ali slabi letini prihodnjega leta.

Hooverjeva zasluga je, da je bil spomladaj odvrnjen poraz Anglije vsled lakote. Anglija je poslala za 75 milijonov bušljev žita Zdržene države so ga imele za samo 176 milijonov bušljev in za svojo porabo so ga potrebovale do prihodnje žetve 200 milijonov bušljev. Hoover je set brez odlašanja na delo. Naprosil je ameriško prebivalstvo, da naj omeji uporabo žita na polovico, ali 100 milijonov bušljev. Ker se je ljud-

SLIKA NAM KAŽE NAPREDOVANJE ZAVEZNIKOV NA ZA PADNI FRONTI.

Spor v centralnih državah

Zveza centralnih držav poka. — Nemčija in Avstrija se pripravata zaradi Poljske. — Dobrudža druga sporna točka.

London, Anglija, 30. julija. — Neko poročilo na 'Daily Express' iz Švice pravi, da je nek v sok nevtralni uradnik, ki je prišel ravnokar iz Berlina, izjavil, da resnica navzlic vsej nemški pazljivosti in prizadevanju, da se pri- leže nemški poraz na zapadni fronti prodira med ljudske mase in da take potrtosti med ljudstvom se ni bilo opaziti, odkar se je pričela vojna, katero smatrajo za izpuščeno, kadarkoli izvoli general Foch, da vdari.

Nemški narod hoče, da vlada sklene mir s tem, da odstopi Alzacija in Lotaringo, predno bo prepozno. Nemške izgube zadnjih treh mesecev se cenijo na en milijon mož; zadnji dve ofenzivi sta stali 350 tisoč mož. Te izgube so popolnoma predrugačile načrte nemškega vrhovnega poveljstva. Renajenci so večinoma skrajno potrti in demoralizirani.

Poročevalec lista 'Tribune de Geneve', ki je bil v Mannheimu ob času, ko so angleški avijati bombardirali mesto, pravi, da je v mestu vladala velika zmešnjava. Imenuje tudi več krajev v mestu, ki so bili močno poškodovani; mnogo oseb pa je bilo ubitih in ranjenih. Prebivalstvo Mannheimu živi v neprestanem strahu.

Haag, Nizozemsko, 30. julija. — Zadnje nemške izgube so bile zelo velike. Dasiiravno jih nemška vlada poskuša prikriti, vendar jih ljudje izvedo iz pogovorov po kavarnah, kjer si pripovedujejo, da je padel ta prijatelj ali sorodnik. Vse to izvaja na ljudske mase veliko potrtost, kajti ljudje pričajo uvideti, da se razvija vojna proti Nemčiji. Ne govorimo več o Franciji in Belgiji; njilova jeza je namenjena Ameriki in Angliji, proti katerim vodi Nemčija po njihovem mnenju vojno, ki bo izgubljena.

Posebno v Kolinu prevladuje med prebivalci strah, da bodo entente sile vdrle v Nemčijo. Pred kratkim se je poročalo, da so bili v Kolinu postavili podstavek iz cimenta za veliki top. Zda pa prihajajo slična poročila tudi že iz drugih krajev. Nikakega poudarka za dvom, da so ti cementni podstavi odredbe proti morebitni invaziji Nemčije; v vsakem oziru tako misli prebivalstvo Kolina.

V Grambergwaldu je bilo postavljenih šest takih podstavkov; postavljeni so tako, da je jasno, da bodo varovali municijske tovarne v Westhovenu. Zgrajeni so bili v zadnjih treh mesecih pod vojaškim nadzorstvom za postav- ljanje težkih topov.

Ljudje v Kolinu izprašujejo, ako so Angliji in Amerikanci za- tako blizu mesta, da se te odred- be potrebuje. Odgovora pa ne do- be in v molčanju izvajajo sami svoje misljenje; spoznavajo, da se je ost obrnila in da se bliža ura, ko Nemčija ne bo mogla več zadržati svojih sovražnikov. Za- radi tega so prepričani, da mora- jo biti na najhujše pripravljeni.

Čehinja obsojena na smrt

NA DUNAJU SO BAJE OBSODILI NA SMRT MLADO ČE- HINJO, KI JE BILA DVE LETI V ZDRUŽENIH DRŽAVAH. — ČEHI IN SLOVAKI NA DELU. — MILADA JARUŠEK JE BILA ZNANA V ČEŠKIH KROGII.

Washington, D. C., 30. julija. — Tukajšnji česko-slovaški voditelji so zelo razburjeni vsled poro- čila, da je vojno sodišče na Du- naju obsodilo na smrt gospodi- no Milado Jaruškovo, mlado Če- hinjo iz New Yorka. Obsojena je bila vsled tega, ker je potovala v svojo domovino z istim parni- kom kot bivši nemški poslanik grof Bernstorff, češ, da je hotela dobiti važne informacije za svoje rojake. S tem, da so avstrijske o- blasti usmrtili tega dekleta, so hotele posvariti Čeho-Slovake v tej deželi, da ne agitirajo več proti Avstriji in da naj opustijo svoj boj za boljše bodočnost.

Gospodična Jaruškova je dobro znana tukajšnjim Čehom in Slo- vakom. Bila je zelo navdušena delavka na narodnem polju, in je bila vedno prva, ko se je kaj pri- pravljajo za korist njenega na- roda. Leta 1917 se je vrnila na Češko, da bi pomagala svojim sorodnikom, o katerih je slišala, da se nahajajo v veliki revšini. Predno je odpotoval, so ji najbr- že povedali prijatelji, da se bo z istim parnikom odpeljal tudi grof Bernstorff. Najbrže je mislila, da se ji bo posrečilo izvedeti od njega kaj, kar bi imelo vrednost za njene rojake.

Newyorški Nemci in Avstrije- so skoraj gotovo sporočili av- strijskim oblastim, s kakšnim na- menom je dekle odpotovalo.

Med newyorškimi česki kro- gi se je razširila govorica, da bo poskušala vlada Zdrženih držav ugonati, kaj se je zgodilo z Mila- do Jaruškovo, o kateri pravijo, da jo je avstrijsko vojno sodišče obsodilo na smrt zaradi špijo- razne.

Zelo verjetna je tudi verzija, da so avstrijski špioni očrnil pri av- strijski vladi mlado češko dekle- to, ker so jezili na njenejega bra- ta, zavednega Čeha S. Kratoch- vila, ki stanuje v hiši št. 433 E. 68. St. v New Yorku.

Iz Švice je dospel poročilo, da je neka mlada ženska odpotovala na krovu parnika Friderik VIII. v spremstvu bivšega nemškega poslanika v Zdrženih državah grofa Bernstorffa. Njen namen je bil dognati, kako daleč je prišla Avstrija pod nemški vpliv in kak- šno stalše zavzemajo češki po- slanci glede nekdinsnosti čeških dežel. Dobila je avstrijski potni- list ter rekla, da je njeno newyor- ško bivališče hiša št. 8 Herder- son Place. Ta hiša je sedaj za- prta, toda svoj čas je stanovala v nji grofica von Seckendorff.

Izpostavljene ujetniki. — Ženeva, Švice, 29. julija. — Ka- kor pravi neko poročilo iz Bazela je bilo izpostavljenih 32 Ameri- kancev, med njimi nekaj častni- kov, katere so pred kratkim vje- li Nemci, blizu železniške postaje v Mannheimu na Badenskem ob Re- nu. — Amerikanci so zato na tem kra- ju, da zavezniki avijati ne bo- jo bombardirali mesta.

OFICIJELNA POROČILA

FRANCOSKO POROČILO.

Pariz, Francija, 30. julija. — Na desnem bregu reke Oureq se nam je s pomočjo krajevnih bo- jevoj posrečilo napredovati na viši- nah proti jugo-iztoku od Fere-en- Tradeno's.

V okraju Sergy smo obdržali svoje pridobitve zadnjih dni in to kljub številnim protinapadom sovražnika.

Južno-zapadno od Rheims se napadli Nemci na obeh straneh St. Euphrase. Vsi njih poskusi, da se polaste kraja, so se izjal- oviili ter so le nekoliko napredo- vali zapadno od vasi.

Tekom noči ni bilo poročati ničesar posebno važnega s fronte severno od Marne.

ANGLEŠKO POROČILO.

London, Anglija, 30. julija. — Tekom zadnjega dela noči so se patrulje prve avstralske divizije, ki so zasedle nemške pozicije krog Merris, uspešno nastanile iz- točno od vasi, katero so obkolile in zavzele. Tekom tega podjetja smo ujeli 169 mož ter se polastili večjega števila zakopnih možnar-jev in strojnih pušk. Naše izgube so bile lahke. Nekaj nadaljnjih mož so ujeli naše patrulje tekom dneva krog Nieppe gozda.

Sovražna artilerija je bila danes zelo delavna proti našim pozici- jam pri Merris.

London, Anglija, 30. julija. — V pretekli noči smo ujeli par jet- likov pri uspešnem pohodu v bli- žini Ayette.

Sovražna artilerija je bila ak- tivna severo-zapadno od Albert ter na raznih točkah med La Bas- see prekopom ter Ypres.

Nemška kontrola Rusije.

London, Anglija, 30. julija. — Čehi so tekom zadnjih bojev na-šli en iztis madžarskega lista po- imenu Svetovna revolucija z dne 21. junija, ki je vseboval skupno odredbo nemškega in avstrijske- ga cesarja, ki dokazuje, da se Nemci in Madžari v Sibiriji bo- jujejo pod direktnim poveljem iz Berlina.

Povelje se glasi: 'Vsem nemškim, avstrijskim in madžarskim vojnim ujetnikom v Rusiji.

1. Vsak, ki se tekom vojne v ujetništvu izkaže s kakim pose- bim delom, ki je v prid njegove ocmovine, je opravičen za izbolj- šanje svojega položaja.

2. Vsi, ki se pokore temu pove- lju, bodo po vrnitvi dobili dvo- mesečni dopust.

3. Kdor pa v Rusiji ne deluje za svojo domovino, bo strogo ka- znovan. Kdor se nedostojno ob- raša v ujetništvu in izdaja svojo domovino, bo z največjo strogost- jo kaznovan. Za izsleditev izda- jalev je bilo določenih 300 miljo- nov mark. Posebni zavodi bodo skrbeli za domače je ujetnikov.

Wilhelm II., Karl I. Berlin, 28. aprila 1918.

Zavezniško bombardiranje mest.

London, Anglija, 30. julija. — Zrakoplovno ministrstvo je sinoči izdalo naslednje oficijelno poro- čilo: 'V noči od 28. do 29. julija so naši avijati napadli mesta Offen- burg, Rastadt, Baden, Stuttgart in Solingen. Bombardirali in ob- streljevali s strojnimi puškami so sovražne aerodrome in številna letališča. Vsi naši aeroplani so se vrnili.

V jutru 30. julija je naš ška- dron uspešno bombardiral železni- ško postajo v Offenburgu. Dosegli so se lepi uspehi. V zračnem spo- padu so bili uničeni trije sovražni aeroplani; pogrešamo en stroj'.

NEMŠKO POROČILO.

Berlin, Nemčija, 30. julija. — Tekom noči je bilo zaznamovati živahne poizvedovalne akcije. Za- vrnilo se je delne napade Angles- zev v okolici Merris ter na obeh straneh Ayette.

Sovražnik je vzpizoril napade z močnimi četami proti našim novim črtam severno od Oureq ter na naše pozicije južno-zapadno od Rheims. Francoze, Angleže in Amerikance se je zavrnilo na celi zapadni črti in so imeli večrainske izgube.

Glavna sila sovražnikovega na- pada je bila obrnjena proti Har- tennes-Fere-en-Tardenois fronti, kjer je sovražnik tekom jutra in popoldneva ponovno naskočil v gostih masah. Njegovi napadi pa so se zdrobili pred našimi črtami in sicer v gostih masah. Njegovi napadi pa so se zdrobili pred našimi črtami in sicer pogosto s po- močjo protinaskokov.

Popoldne je razširil sovražnik svoje napade preko črte Fere-en- Tardenois v istočni smeri. Ti na- padu so bili prav tako neuspešni kot delni napadi, katere je vprizoril jutraj pri gozdu Meupierre. Južno-zapadno od Rheims je ob- tovil sovražnik svoj napad na izo- branih točkah med Chambry in Virigny. Sovražnika se je povsod zavrnilo z velikimi izgubami.

V Champagne, južno od Mont Fiostel, smo pognali sovražnika iz zakopov, katere je bil zasedel te- kom njegovega navala v soboto.

ITALIJANSKO POROČILO.

Rim, Italija, 30. julija. — Na celi fronti je bilo zaznamovati medsebojne artilerijske akcije. V Giudicaria dolini in v Val Arsa se je zavrnilo naskoke sovražni- ka. Na fronti ob Piave so naše poizvedovalne čete privedle nazaj številno jetnikov ter vojnega ma- terijala. Iz zraka se je izstrelilo trinajst aeroplanov.

Kerenski baje v Ameriki.

Chicago, Ill., 30. julija. — Za- lmanje glede bivališča Aleksan- dra Kerenski-ja, prejšnjega ru- skega ministrskega predsednika, je bilo nanovo vzbujeno vsled ob- javljenja brzojavke, ki je dospela na ameriško obal.

Soglasno s to brzojavko, ki je bila naslovljena na urednika ne- lege čikaškega trgovskega lista, je baje Kerenski dospel v neko atlantiško pristanišče iz Anglije potujoč incognito, da se prepreči s tem možno usmrčenje Kerenski- ja od strani tukajšnjih agentov ru- skih boljševikov. Ladja, s katero je potoval Kerenski, je bila napa- čena od nemških podmorskih čol- nov ob irski obali, a se je ubranila napadu.

Francis v Arhangelsku.

Washington, D. C., 30. julija. — Ameriški poslanik Francis je, ka- kor vsi zavezniki poslalniki, od- klonil povabilo boljševiške vlade da bi šel v Moskvo. Namesto tega je šel Francis v Arhangelsk.

Najbrže bodo Arhangelsk, ki je z železnico zvezan z diplomatično prestolico Rusije, Volodgo, pora- bili za pristanišče, kjer se bodo izkrcavale zavezniki čete, ki bo- do obnovile vzhodno fronto; v ravno isti amen bo služilo prista- nišče v Koli.

DRUŽINSKA VEST.

Mr. in Mrs. Anton Burgar, 44 Halleck Ave., Ridgewood, L. I., naznanjata zaroko svoje hčerke Frances z Dr. M. J. Pleshe iz New Yorka. — Naše iskrene čestitke.

VARČEVANJE --- poglavitna naloga...

Voditelji naše velike republike in njim na čelu predsednik Wilson. so prišli do prepričanja, da zamore edino varčevanje v vseh stvareh, varčevanje do skrajnosti, privedi to deželo h končni zmagi.

In če bo zmagala Amerika, bo zmagal ves pošten svet nad krivico, nepoštenostjo in barbarstvom.

Vlada Združenih držav zahteva od nas, ki smo ostali tukaj, najmanj, kar more zahtevati.

Od nas zahteva, da moramo varčevati, in da imamo od tega varčevanja v prvi vrsti mi sami dobiček in šele v drugi vrsti vlada

S svojimi prihranki pomagamo vladi. Naši prihranki nam bodo dobrodošli v težjih časih kot so sedaj.

EVROPA JE IZČRPANA.

Dala je vse, kar je imela. Dala je vse, kar je morala dati.

Nam ni rečeno, da moramo, pač pa le, **KAR MOREMO**, čeravno v najvišji meri.

Stvorimo doma, tukaj na varnem, mogočno armado vojnih varčevalcev. Ta armada bo imela namen pomagati armadi na fronti v njenem pravičnem in vzvišenem boju za demokracijo sveta.

Nemci morda mislijo, da je ta kampanja za vojno-varčevalne znamke nekaj neumnega. Naj mislijo, to je njihova stvar. — V najkrajšem času bodo izprevideli, da bo ta armada ravno tako pripomogla h končni zmagi kot armada na bojiščih v Franciji.

Vojni tajnik Baker pravi, da je odšlo nad milijon naših fantov na fronto. — Pomagajte jim z varčevanjem do skrajnosti in s kupovanjem vojno-varčevalnih znamk, da se bodo hitro vrnili.

Vaša patriotična dolžnost je v razmerju z denarjem, katerega zaslužite. Čimveč zaslužite, temveč morete in temveč morate vložiti v vojno-varčevalne znamke.

Veliko naših revnih sodržavljanov se podvrže največjim žrtvam, da zamorejo pokazati svoj patriotizem s kupovanjem vojno-varčevalnih znamk. Če se naši fantje na fronti lahko vzdrže vseh luksurijoznosti, se jih lahko tudi vzdržimo, ki smo doma.

NE POZABITE, da je vojakovo življenje odvisno od podpore ki mu jo dajejo ljudje doma. **POMAGAJTE!** Štedite in kupujte vojno-varčevalne znamke!

Sedaj lahko kupi
vsakdo

W. S. S.

za nizko ceno:

\$4.18

Leta 1923 bo vsaka
posamezna

W. S. S.

vredna:

\$5.00

Ni dovolj razlagati, kaj so storili Nemci. To Nemcev čisto nič ne boli. — Oni se čisto nič ne brigajo, kaj vi mislite o njih.

Pomagajte svoji vladi, da jih bo premagala. To je edina stvar, katero morajo Nemci vpoštevati. Če štedite in kupujete vojno-varčevalne znamke, zadenete Nemca na ono mesto, kjer je najbolj občutljiv.

Vsak poedinec najboljši ve, kako mu je mogoče na najuspešnejši način zvečati svoje prihranke, s katerimi bo lahko kupil varčevalne znamke.

MI SE NE BORIMO ZATO, DA BI IZGUBILI PO VOJNO. Toda ali ste že pomislili, kaj bi se zgodilo, **ČE BI JO IZGUBILI?**

Hitrost zmage je odvisna od tega, kako znaš varčevati in kako znam varčevati jaz ter podpirati vlado v finančnem oziru

Kupujte vojno-varčevalne znamke ter povsipešite **ZMAGO!** —

Vaš delež v sedanji vojni je, kolikor mogoče producirati, kolikor manj mogoče porabiti ter posojati svoje prihranke vladi Združenih držav.

Ali izpolnjujete tako vestno svojo nalogo kot jo izpolnjujejo naši fantje na fronti?

Če se zgražaš nad tem, kar delajo Nemci, pomagaj s svojimi prihranki, da bodo premagani. Slab patriot je oni, ki ne more dobiti pota, da bi se tako ekonomiral, da bi zamogel kupovati vojno-varčevalne znamke. S tem bi dal vladi več denarja, dela in materiala s katerim bi lahko izvojevala zmago.

Nekdo je rekel: Če bi se naši fanti tako dolgo vstavljali iti "over the top", kot se branijo nekateri ljudje kupovati vojno-varčevalne znamke in Liberty bonde, bi prišli pred vojno sodišče in bi bili ustreljeni vsled strahopetnosti.

Pomisliti je treba, da bi tega denarja ne darovali vladi, pač pa samo posodili, ter bi ga lahko dobili nazaj, kadarkoli bi hoteli.

